

		Patisona		
W 07		Wykazuje znajomość zasad i metod informowania i przekazywania trudnych informacji (informacji niepomyślnych)		CA
W 08		Posiada szczegółową wiedzę dotyczącą zasady „podążania za pacjentem”		CA
U 01		Potrafi prawidłowo rozpoznać fazę umierania pacjenta oraz pojawiające się objawy związane z zaawansowaną chorobą i umieraniem		WY
U 02	B1PO.U02	Odpowiednio zastosuje zasady pracy psychoonkologicznej		CA
U 03	B1PO.U03	Będzie w stanie zastosować różne techniki komunikacji w zależności od stanu pacjenta i jego rodziny		CA
U 04	B1PO.U04	Odpowiednio rozpozna i zinterpretuje mechanizmy obronne pacjenta oraz jego stany emocjonalne		CA
U 05	B1PO.U05	Potrafi stosować wybrane metody psychoonkologicznej pracy z pacjentem		WY
K 01		Proszę sformułować ok.2-3 postawy - przykładowy czasownik określający efekt kształcenia w zakresie postaw: kreuje, chętnie uczestniczy, współpracuje w grupie, aktywnie uczestniczy		

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 4 Umiejętności: 5 Kompetencje społeczne: 4	
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	30
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	30
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	5
Uwagi	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)	
Wykłady <ol style="list-style-type: none">1. Historia rozwoju opieki paliatywnej:<ol style="list-style-type: none">a) Na świecieb) W Europiec) W Polsce2. Definicja pojęć opieka paliatywna i opieka hospicyjna3. Zasady i formy opieki paliatywnej4. Okresy zaawansowanego stadium choroby wg Krystyny de Walden-Gałuszko,5. Modele umierania:<ul style="list-style-type: none">• wg E. Kúbler-Ross,• wg Mansela Patisona6. Definicja śmierci i proces umierania, punkt bez powrotu.7. Sytuacje trudne w procesie umierania w opiece paliatywnej – formy pomocy8. Towarzystwo w żałobie<ol style="list-style-type: none">a) Żałoba przebiegająca fizjologicznieb) Żałoba patologiczna7. Medyczne aspekty opieki hospicyjnej<ul style="list-style-type: none">• <u>ból i leczenie bólu:</u>• epidemiologia bólu,• ból totalny (koncepcja R. Twyrossa i C. Saunders)• taksonomie bólu (czas trwania: ostry, przewlekły, miejsce powstania: nocyceptywny, neuropatyczny)• ból przebijający,• metody postępowania w ocenie i leczeniu bólów nowotworowych.• <u>objawy ze strony układu oddechowego:</u>• duszność,• kaszel,• krwioplucie,• oddech charczący u umierającego,• tlenoterapia (obsługa koncentratora tlenu).	

- objawy ze strony układu pokarmowego:
- suchość w jamie ustnej,
- zespół kacheksja-anoreksja,
- nudności i wymioty,
- zaparcia stolca,
- kamienie kałowe,
- stomie wydalnicze i odżywcze.
- objawy ze strony układu moczowego:
- nietrzymanie moczu,
- trudności w oddawaniu moczu,
- cewnik do pęcherza moczowego,
- nefrostomia i cewnik nadłonowy,
- krwimocz.
- objawy neuropsychiatryczne i psychiatryczne:
- guzy nowotworowe mózgowia i zespół wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego,
- guzy kanału kręgowego i kręgosłupa,
- zespół pobudzenia (delirium terminale),
- zespoły otępienne,
- depresja.

Seminaria

1. Komunikacja w opiece paliatywnej
 - a) Zasady
 - b) Niebezpieczne pułapki i zapobieganie im
2. Przekazywanie niepomyślnych informacji w pracy zespołów hospicyjnych , udzielanie informacji w aspekcie prawnym i praktycznym:
 - ii. Świadoma zgoda pacjenta i jej konsekwencje
 - iii. Kontrakt terapeutyczny
 - v. Techniki sprawdzania co pacjent wie o swojej chorobie, diagnozie, rokowaniu, postępowaniu terapeutycznym
 - vi. Techniki sprawdzania co pacjent chce się dowiedzieć o swojej chorobie, diagnozie, rokowaniu, postępowaniu pielęgniarskim
 - vii. Metoda stopniowania przekazywanych informacji
 - viii. Metoda
 - ix. Zapewnienie pacjentowi wsparcia i przestrzeni do wyrażania emocji i zadawania pytań
3. Prowadzenie bezpiecznych i skutecznych rozmów z pacjentem u kresu życia i jego rodziną:
 - Pozytywne ocenianie
 - Empatia
 - Aktywne słuchanie
 - Parafrazowanie
 - Odzwierciedlanie uczuć i werbalizacja emocji
 - Błędy w prowadzeniu rozmowy
4. Sposoby redukcji stresu emocjonalnego
5. Umieranie pacjenta – metody towarzyszenia
6. Towarzyszenie w żałobie – niebezpieczeństwa

Ćwiczenia	
Inne 1 itd...	
Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje) 1. de Walden-Gałuszko K., Kaptacz A. (red.) Pielęgniarstwo opieki paliatywnej, PZWL, Warszawa 2016 2. de Walden-Gałuszko K., Ciałkowska-Rysz A. (red.) Medycyna paliatywna, PZWL, Warszawa 2015	
Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje) 1. E. Kúbler-Ross, Rozmowy o śmierci i umieraniu, 2. E. Kúbler-Ross, Życiodajna śmierć	
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) Rzutnik multimedialny, tablica, pisaki, arkusze papieru	
Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu) Wiedza z zakresu psychologii ogólnej i podstaw psychoterapii	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) Zaliczenie na podstawie uzyskanych zaliczeń cząstkowych z wykładów i ćwiczeń	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Zakład Medycznych Nauk Społecznych, e-mail: dominik.krzyzanowski@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

dr n. med. Dominik Krzyżanowski, e-mail: dominik.krzyzanowski@umed.wroc.pl M: 608-585-295

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Dominik Krzyżanowski dr n. med., mgr piel., specjalista piel. opieki paliatywnej, trener szkoleń z opieki paliatywnej i psychoonkologii

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

.....

Dominik Krzyżanowski .

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

.....

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....